

Nieuwsbrief Heemkundekring De Rips i.o.

Bezoek aan het Archief Gemert-Bakel

Op 24 november j.l. werd er door een achttien tal leden van de heemkunde-kring een bezoek gebracht aan het archief van de gemeente Gemert-Bakel. We werden ontvangen door Hans Pennings, de beheerder van de archieven. In zijn inleiding vertelde hij over de ontstaansgeschiedenis van de voormalige Latijnse School waarin het archief is gehuisvest. Sinds 1587 werd hier tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw onderwijs gegeven. Het is onvoorstelbaar dat op

het huidige Ripse grondgebied turf gestoken werd en de herder er met zijn schapen rondliep, terwijl er hemelsbreed 10 kilometer verderop onderwezen werd in vakken als retorica en etymologica. De gebouwen kregen enkele tientallen jaren geleden de huidige functie van gemeentearchief. Ook de heemkundekring van Gemert heeft er onderdak gevonden. Na het centraliseren van de gemeentearchieven in het BHIC is het archief van Gemert-Bakel als enige in de regio zelfstandig gebleven. Het archief daarom uitgebreid met een ondergronds depot, waar de archieven in perfecte omstandigheden bewaard worden, al kost het moeite om het grondwater buiten de deur te houden.

De rondleiding eindigde met een bezoek aan de studiezaal waar de amateur genealoog of heemkundige archiefstukken kan opvragen en raadplegen. Zonodig met hulp van een vrijwilliger. En passant werden we nog verrast met een overzicht van de bewoners van De Rips in 1920. We kunnen terug kijken op een geslaagde excursie die de figuurlijke drempel van het archief zeker verlaagd heeft.

*“naar de
schatkamer van de
gemeente”*

Een spaarpot voor de kerk !

Tijdens de viering van het 75 jarig bestaan van de Ripse parochie was er een buiten tentoonstelling ingericht op het plein over kerk en school waar het houten spaarkistje van de bijgaande foto werd getoond. Op de vraag van B.Ploegmakers waar het kistje voor diende antwoordde J.Fransen met onderstaande brief.

"een kistje van en voor de pastoor"

"Het houten spaarkistje dat u hebt, heeft zijn oorsprong gekregen in de tweede helft van de dertiger jaren. Dat zal omstreeks 1937-38 zijn geweest. Pastoor Trines was de eerste pastoor en die kende vele fabrikanten in Eindhoven en daar vroeg hij geld als hij dat te kort kwam. Zo kreeg hij in 1929 ook een Chevrolet personenauto van een fabrikant. Er was hier wel wat armoede in het begin van de dertiger jaren toen de crisis kwam. In 1934 werd pastoor Trines benoemd als rector van het klooster S.C.J. in Nijmegen. Zijn opvolger was H. Smeets die op 5 juli 1934 ingehaald werd en geïnstalleerd als de nieuwe pastoor. Pastoor Trines werd al geconfronteerd dat de kerk te klein werd en plaatste in de middengang knielbankjes voor de kinderen en plaatste er nog enkele tientallen stoelen bij. Maar Pastoor Smeets moest nog meer doen om voldoende zitplaatsen te krijgen. Hij haalde de knielbankjes

weg en bracht nog meer stoelen aan, want die knielbankjes moesten bij trouw- en rouwdiensten telkens weg gehaald en dan weer geplaatst worden. Uiteindelijk waren er toen al zo'n 230 zitplaatsen, laat staan de vele staanplaatsen achter in de kerk. In de banken die bestemd waren voor zes personen, zaten wel zeven tot negen personen in met inbegrip van kinderen. Bij grote plechtigheden waren er wel 350 a 400 mensen in de kerk met inbegrip van het zangkoor. Door de sterke groei van de bevolking stelde Pastoor Smeets een bouwfonds in en daardoor ontstond het spaarkistjes systeem. Het begin van het bouwfonds is ontstaan bij het openluchtspel dat

omstreeks en met Pinksteren 1936 werd opgevoerd door de toneelvereniging Kunst en Vriendschap en leden van het herenkoor. Pastoor Smeets liet toen 150 a 180 van die kistjes maken van hardhout met een bodem die uitneembaar was met behulp van een slotje. Het kistje kreeg de vorm van een trapezium en dat aan elk huisgezin een werd uitgereikt. Aan inwonende ouders en of grootouders werd eveneens zo'n kistje gegeven. Op deze kistjes stonden de letters B voor bouwfonds en K voor de kerk en aan de zijkant een nummer. Dit nummer was bestemd voo: dat de pastoor wist welk gezin dat kistje had, want daar had hij een lijst van. De broeders haalden in de begin jaren elk jaar de

kistjes op en die werden dan op de pastorie leeg gemaakt. Alle kistjes waren voorzien van het zelfde slotje en de sleutel had de pastoor. Na het ledigen van de spaarkistjes kreeg ieder zijn eigen spaarkistje weer terug. Het was een zeer mooie opzet, maar de opbrengst bleef achter bij de verwachting. Als voorbeeld K. Pietersen had no. 18, P. van Gaal Jr. 88 maar inwonende P. van Gaal Sr. had 89 enz. enz. Deze opzet heeft wel

enkele jaren gewerkt, maar niet opgebracht wat men er van verwacht had, temeer omdat de oorlog ook nog een spelbreker was. De opbrengsten van de collectes in de kerk, giften en schenkingen waren in het algemeen groter. Ik kan me nog herinneren dat er ruim 5000 gld in het bouwfonds was even na de oorlog. De kerk was van de congregatie van de priesters van het Heilig Hart en de parochie, maar werd in

1959 overgedragen aan het bisdom. Of dat toen ook met het bouwfonds voor uitbreiding van de kerk is gebeurd weet ik niet. Maar u weet nu wel, waar en hoe die spaarkistjes zijn ontstaan en waarvoor zij moesten dienen. Bent er maar zuinig op, want ik denk dat er niet veel meer van over zijn die toen uitgegeven waren aan de parochianen na zo'n kleine 60 jaar."

J.L. Fransen

Telefoon in De Rips

Het plan voor een telefoonverbinding met de Peel stamt al uit 1911. Uit : Houtvesterij De Peel.

De Nederlandsche Heidemaatschappij maakte begin vorige eeuw plannen voor de aanleg van een telefoonlijn van Gemert naar de Peel. Op 6 oktober 1911 kam bij de Heidemaatschappij een prijsopgave binnen voor de aanleg van deze lijn. De bedoeling was het kantoor van houtvester Winkelman met een eendraadslijn te verbinden met de woningen van Janus Smits, voorwerker in De Sijp, Fried van den Elzen, boswachter in de Sijp, Johannes Bellemakers, bedrijfsboer op boerderij De Rips en Peer van Dooren en P. van den Eynden,

bosbazen op de Stippelberg. De kosten bedroegen met inbegrip van arbeidsloon f 1400.= Voor deze lijn had men nodig, 14.000 meter koperdraad, 6 telefoontoestellen en verder palen en isolatoren. In oktober 1912 dient de heer van Lonckhuizen, directeur van de Nederlandsche Heidemaatschappij, bij de minister van Waterstaat een verzoek in om de lijn te mogen

aanleggen. Op 10 mei 1913 kwam bericht binnen dat de minister goedgunstig beschikt had, waarna men tot aanleg van de lijn kon over gaan. Om een of andere onduidelijke reden heeft men echter van afgezien om de lijn aan te leggen, zodat men ook dit plan kon opbergen bij alle andere niet uitgevoerde plannen, die gemaakt waren om de Peel te ontsluiten.

“ de telefoon van de Heidemaatschappij “

Korte verhalen over vroegere beroepen/werkzaamheden in De Rips

"telefooncentrale in Cafe v.d.Ven"

Pierre vd Meulenhof uit Helmond vertelt over zijn vroegere beroep. Later is Pierre fotograaf geworden voor het Helmonds Eindhovens Dagblad. Zijn zoon runt momenteel nog deze studio. Pierre is momenteel heemkundige met deskundigheid op vele terreinen en een eigen website.

Als jonge leerling telefoonmonteur mocht ik in 1950 met Voogd, de chef werkmans uit Helmond mee naar Gemert, Handel, Elsendorp en de Rips. Er liep een telefoonlijn vanuit Gemert naar Elsendorp en de Rips. Beter gezegd van Pelgrimsrust waar een

grote telefoonpaal stond waaraan een grote kast bevestigd was waarin een telefoonkabel eindigde die vanuit de telefooncentrale Gemert kwam. Van hier uit hadden we een bovengrondsnet gebouwd van telefoonpalen van 7 meter lengte waar boven in vier koperdraden op isolatoren gespannen waren en aan de rechterzijde van de weg onder de bomen naar Elsendorp liep. Hier gingen twee draden bij cafe de Middenpeel op de hoek binnen waar de telefooncentrale Elsendorp gevestigd was. De draden voor de

Rips liepen hier door en liepen rechts van de weg ook weer onder de bomen en naast de sloot tot bij cafe van de Ven waar vanuit de telefoonpaal een kabeltje bij van de ven binnen ging. Ook hier stond in een met glas afgeschermd ruimte in de cafe de telefooncentrale. Er waren in de Rips maar ruim tien telefoonabonnees en als die naar Helmond wilde bellen, je geloofd het niet, men draaide aan een zwengeltje aan het telefoontoestel waardoor er op de telefooncentrale een klepje van het bewuste telefoonnummer openging en ter zelfde tijd begon er bij van de Ven een luide bel te bellen. Men liep dan naar de centrale en stopte een stekker in het gaatje onder het klepje en vroeg aan de telefoonabonnee wat hij wilde. Als men zei dat men een nummer in Helmond wilde hebben nam de telefonist de andere stekker van de kabel waarvan de eerste stekker onder het telefoonklepje was gestoken en stak die in het gaatje waaraan de telefooncentrale in Gemert was aangesloten. Zij vroeg daar aan de telefoniste om het nummer in Helmond en die telefonisten handelde de actie verder

Pierre v.d. Meulenhof als PTT monteur in 1955

af, waarna de aanvrager zijn gevraagde nummer aan de lijn kreeg. Als het gesprek was afgelopen moest hij weer aan het slingertje van zijn toestel draaien zodat het gesprek kom worden afgesloten. In de Ripse telefooncentrale werd dan een speciaal formulier ingevuld waarop geschreven werd hoelang het genoemde gesprek had geduurd had waarvan de abonnee dan aan het einde van de maand de rekening kreeg. Genoemde telefoonlijn liep zoals gezegd onder de bomen door en zoals het in de natuur meestal gaat

groeide er weelderig takken aan deze bomen en de takken werden door de wind ook tegen de telefoonlijn geslagen waardoor deze sluiting maakte en dan was het telefoneren in de Rips afgelopen. Een speciale snoeiploeg moest dus ieder najaar alle luchtlijnen langs om in de weg hangende takken af te knippen. Ook bij storm en onweer gebeurde het dat de bliksem op de telefoonlijn sloeg en dan alle zekeringen door-sloegen en bij storm palen omwaaide of afknaptten

zodat dan ook telefoneren onmogelijk geworden was. Er was dus bij de PTT meestal een speciale storingsploeg die bij nacht en ontij werden gewaarschuwd om deze ongemakken zo spoedig mogelijk op te heffen. Pas na de automatisering van de telefoon, tegen het einde van de jaren vijftig en het verkabelen van de luchtlijnen werden de telefoonabonnees van deze ellende verlost.

Pierre v.d. Meulenhof

Hier was in 1955 de Ripse telefooncentrale gevestigd foto: Piet van den Broek Venray

RIPS

<p>§ 19 Beckers, A. H. Vrachtrijder, D 16a. § 8 Beckers, W. Vrachtr. § 13 Bellemakers, J. Secr. III afd. de Aa. § 6 Bouman, C. Loondorcher en fourhand. § 22 Bouman, J. Jachtopsiener, de Banthorst, B 192. § 13 Cultuur-technisch bedr. H. W. Bellemakers, D 21. § 5 Drenth, J. B. D 20. § 12 D.U.W.-kamp De Rips. § 23 Franzen, G. F. Brievenbesteller D 17. § 18 Gerrits, A. W. Granen en kunstmeest, D 29 B. § 7 Groot, S. A. de Landb., D 13.</p>	<p>Diensturen: Werkdagen: 8½-12½, 14-19. Z- en Pd.: 8-9. § ▲ EIE BLADELJDE 2, DEEL I.</p> <hr/> <p>§ 11 Groot-v. Berkel, P. de Emed., D 24a. § 1 Hagenaars, C. A. D 17a. § 3 Herfuid, F. Dorpsstr. D 22. § 10 Heijden-Daenen, H. v. d. Exped., D 24b, (Post Oploo). § 21 Hoff, L. v. d. Weth. landb., D 6, (Post Oploo). § 15 Kasteleyn, J. A. Landb. en vesh., P 49, Nieuworp. § 17 Kerkhof, A. M. v. d. Zaakv. O.A.V.</p>	<p>§ 20 Kerkhofs, A. A. H. v. d. Burg. Wytvliet. D 24 af. § 9 Leuken, P. v. Wild- en kippenh. § 1 Ned. Heide Mij. § 4 Polite, Hija Post Rips v. d. groep Dourne, woonh. wachtm. le kl. F. A. Dorke, D 27 A. § 2 Rooms Kath. Pastorie. § 16 Seykens, P. Aann., D 25a, (Post Oploo). § ▲ - Ven, M. v. d. Telestat. § 14 Wijkers, W. Boschwacht. Ned. Heide Mij., D 27.</p>
--	--	---

Het telefoonboek van De Rips in 1950

Nieuwsfeiten vanaf juni 2010

5 juni

Heeft de Heemkundekring deelgenomen aan “De Wereld draait door” bij het Ripse afscheid van het burgemeestersechtpaar van Maasaakkers uit Gemert-Bakel. Er zijn enkele ludieke cadeau's aangeboden en de burgemeester heeft toegezegd om model te staan voor een nieuw beeld in de Ripse Buitenkerststal als 'de goede herder' wat inmiddels heeft plaatsgevonden.

21 juli

Was onze eerste bijeenkomst in de Pionier.

6 augustus

Hebben we deelgenomen aan de Brabantse Heemdagen. In samenwerking met de Gemertse vereniging De Kommanderije zijn er een 100 tal Brabantse heemkundigen op bezoek geweest bij het Bosmuseum waarbij zij uitleg gekregen hebben over De Rips en waar alom waardering voor verkregen is.

17 augustus

Hebben ruim 100 kinderen vanuit het vakantiewerk uit Milheeze een bezoek gebracht aan het bosmuseum en de Rips.

28 september

Interview gegeven aan Omroep Brabant bij het Bosmuseum omtrent dit Bosmuseum en Bosfeestdag De Rips 2011.

13 oktober

Heeft de Heemkundekring in samenwerking met Jan Timmers een werkbezoek gebracht aan Staatsbosbeheer met Chris vd Hooven voor overleg omtrent het mogenplaatsen van infopanelen bij het Koordenkanaal in de Klotterpeel en het Beestenveld. Tevens een oude handwijzer nabij het parkeerterrein en de enige loopgraven vanuit de oorlog.

14 oktober

Lezing: Paul v Gulick over dierenartsenpraktijk in de Viersprong.

19 oktober

De felicitaties overgebracht aan de 100 jarige Ripsenaar Hein van Beek.

5 november

In samenwerking met Gemeentearchief en Gemeente Gemert Bakel geïnterviewd bij Omroep Brabant omtrent Erfgoedgewiki waar de historie van De Rips voor een deel op staat.

8 november

Mari en Bernard cursus gevolgd op de KUB in Tilburg om te komen tot een eigen afdeling en inbreng op de site Brabantcollectie. Deze kan binnenkort gevuld worden vanuit De Rips.

11 november

Bezoek gebracht met Jan Timmers aan Natuurmonumenten bij Paul vd Aa om ook infopanelen te verkrijgen in de Stippelberg nabij Den Blekken Emmer, het Bazikamp en de voormalige Freya radarpost aan de Oude Bakelsedijk. Tevens aandacht voor de archeologische vondsten van het Tjongervolk en de uit de Steentijd op Rips grondgebied aan de Oude Bakelse Dijk. Aanvraag ingediend bij Brabants Landschap voor overleg. Is inmiddels toegezegd.

14 november

Met Gem. Gemert-Bakel naar Moergestel geweest voor de uitreiking van de Knippenbergprijs waar de site Erfgoedgewiki voor was voorgedragen. Deurne won. Wij tweede.

24 november

Bezoek gebracht met een grote groep van ca 18 personen aan het archief van de Gemeente Gemert-Bakel

Bijlage 1

Uit de serie: Hoe komen de Ripse straten aan hun naam.

Straat nr. 4: Blaarpeelweg

De Blaarpeelweg loopt vanaf de kruising Ripsestraat / Oploseweg/ Oude Rips in de richting van de provinciegrenssloot uit 1716 tussen Brabant en Limburg. Het daar achter gelegen Defensiekanaal uit 1939 ligt geheel op Limburgs grondgebied. Vanaf 1864, bij de verdeling van de Bakelse Peel gaf de nieuwe eigenaar de Gemeente Helmond dit gebied de naam "De Gronden De Rips". Op de topografische grafische kaart van 1917 werd dit deel van die gronden nog de Jodenpeel genoemd.

In 1875 kocht H.A.Huijskes deze gronden en na zijn overlijden erfde in 1884 zijn familie dit gebied. Hierna volgden nog diverse grondtransacties doch na 1910 kreeg de familie Siem Schoen uit Zaandam 140 ha grond in bezit die ten noorden van bovengenoemde weg gelegen was en zij noemden dat stuk later Blaarpeel. Het zuidelijke deel, ter grootte van 63 ha waar nu De Rips ligt, verkocht Dominee vd Wallen in 1918 ook aan de fam.Schoen.

Blaarpeel

De Blaarpeel werd begrensd door de Vinkenpeel van de fam. Roelvink, de grenslijn met Limburg, de huidige Middenpeelweg en huidige Ripsestraat. Dit met uitzondering van het perceel Ripsche Heide wat in het zelfde rechthoekig gebied lag tegen de Limburgse grens en huidige Middenpeelweg.(zie kaart : Wegschap De Peel 1920). De heer Schoen gaf zijn grond in beheer bij de Nederlandse Heidemaatschappij, die meteen begon met de ontginning. In de correspondentie met Pieter Schoen werd in het begin hun bezit trouwens soms **Zaanpeel** genoemd. De naam was waarschijnlijk afgeleid van zijn woonplaats Zaandam. De latere naam Blaarpeel zou mogelijk als volgt verklaard kunnen worden: Toen er terreinen van betekenis ontgonnen waren aan deze weg en er vervolgens ook de boerenfamilie Halsema uit Groningen kwam wonen in de Leliana hoeve brachten zij naast het zwartbonte vee ook het zogenaamde Blaarkoppen ras mee. Dit vee werd in het weiland ingeschaard langs deze weg.

Blaarkopras

Het Blaarkopras heeft een speciaal wit gevlekte kop en dit zou landeigenaar Schoen er toe gebracht hebben hun bezit de naam Blaarpeel te geven. Ook in de jaren 1950-1955 liep er nog ingeschaard jongvee langs deze weg waarvan er ook het blaarkoppenras deel van uit maakte.

Ontginningsschuur 1916 (zie topografische kaart 1917: A)

Bij de ontginning van het gebied werd in 1916 een grote schuur gebouwd van 25x15 meter welke nu nog onderdeel uit maakt van de "Simons hoeve" de boerderij van Leo de Groot Blaarpeelweg 5.

Deze schuur staat ook vermeld op een getekende gemeentekaart van rond 1921 waarop de huizen met huisnummers en bewoners staan en deze weg werd toen aangeduid als **Eigen Weg**.

Blaarpeelhoeve

Rond 1921 werd "achter in de Peel" de volgende schuur met rieten dak en 3 wanden van stro gebouwd en de eerste boerderij die de naam **Blaarpeelhoeve (zie kaart: B)** echter pas kreeg via B. Joosten in 1979. Bij deze boerderij werden in 1921 ook eiken geplant ter voorkoming van stormschade aan de gebouwen die blijkbaar erg kwetsbaar waren in het kale landschap.Op de kaart van Wegschap De Peel die uit 1920 moet zijn en de top. Grafische kaart van 1942 staat het gebied Blaarpeel aangegeven. De naam **Blaarpeelweg** is echter pas officieel via de gemeente ontstaan na 1953 en dat kunnen we vernemen uit de volgende bronnen :

Uit Gemeentelijke archieven in een schrijven van 1 oktober 1943:

1) Lijst van Dorpen, Gehuchten, Buurtschappen, enz. gelegen in de Gemeente Bakel c.a. lezen we onder het kerkdorp De Rips: Vinkepeel, Beestenveld, Jodenpeel, Klotterpeel en Stippelberg . Op deze gemeente lijst komt de naam Blaarpeel nog niet voor.

2) Zo ook ,op 8 oktober 1943 werd door de Gem. Bakel en Milheeze vergunning verleend aan J.M. Joosten voor het bouwen van een "noodstalling", aan Joodenpeel D59A sectie A2190. Dit geeft duidelijk aan dat de naam Blaarpeelweg bij

de gemeente destijds niet bekend was. De noodstalling (tegen elkaar geplaatste kippenkooien, wat voorheen heel veel voor kwam) heeft jaren dienst gedaan als eerste woonruimte gestaan op enkele honderden meters richting het dorp De Rips vanaf de boerderij De Blaarpeel. Hier hebben Sjang Joosten en later Jeu Joosten met hun gezinnen gewoond.

3) In de gemeentelijke archieven omtrent oude huisnummering rond 1920 die destijds met een A. begon komt men tot nu toe enkel de vermelding van 2 schuren aan deze weg tegen.

Vanaf 1953 werden de huisnummers aan deze weg aangegeven met een D en cijfers. Als extra bijvoegsel de naam Joodenpeel voor de huizen.

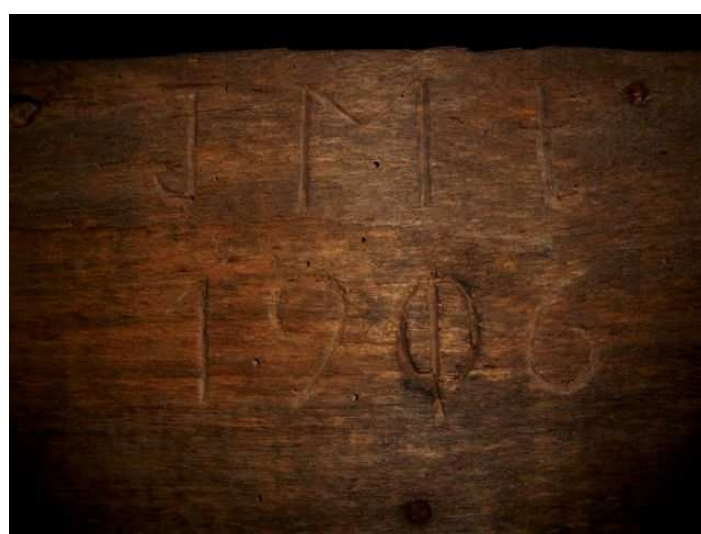
Enkele opmerkelijke zaken in het verleden aan deze weg:

Simonshoeve boerderij (zie kaart: ook A)

De naam is afgeleid van de grondeigenaar Siem Schoen en de vader van Leo, Simon de Groot. In de schuur waren vanaf 1916 destijds aan de linkerkzijde de ontginningspaarden gestald en er was ook plaats voor kunstmest, hout, voer en andere zaken. De gebinten van de schuur en de gehele kapconstructie is gemaakt van Rips boshout. Als pijlers, staanders zijn complete Ripse bomen gebruikt. Rondom het gebouw werden een aantal eikenbomen geplant die dus nu bijna 100 jaar oud zijn. Dit was ter voorkoming van stormschade aan het gebouw.

Herdenkingsplaat JMT 1906/1916

In de schuur zelf hangt nog een eikenhouten herdenkingsplaat met de ingekerfde letters: J M t 1906. Volgens Johan Bellemakers waren dit de initialen van

Marinus Thijs die aan de zelfde straat gewoond heeft waar nu Pieter vd Broek woont en die vanaf 1906 hier rondom met ossen ontgonnen zou hebben. Na 1916, het jaar waarin de bouw van de schuur werd voltooid werden de verdere ontginningsactiviteiten ondernomen.

Blaarkoppen water geven.

Bernard Joosten ging de ingeschaarde blaarkoppen elke dag water geven rond 1955. Er was een pomp en 8 drinkbakken. Elke bak werd gevuld via een lange trechter die van een golfplaat gemaakt was. Hij kreeg destijds een dubbeltje per drinkbak vullen. Wel was het zaak om het vee tijdens het vullen van de bak te houden anders duurde het veel te lang voor deze vol was en hij weer naar huis kon.

Vuilnisbelt en Zwembad De Rips (zie kaart: C)

Het achterste deel tegen de Limburgse grens is van circa 1950 tot 1980 dikwijls gebruikt als streekvuilnisbelt voor de buurtbewoners. Van alles lag er; takken, bomen, puin, stenen, glas en pannen. Het bleef echter de fietspad voor de doorgang naar het op die plek ondiepe Defensiekanaal waar heel veel Ripsenaren elkaar hebben leren zwemmen of pootje baden.

Waterpomp (zie kaart: D)

Langs de Blaarpeelweg voor het huis van fam. De Groot-Engelen, stond vanaf eind vijftiger jaren tot en met 1963 een van de openbare Ripse waterpompen die aangesloten waren op het waterleidingnet. De bewoners uit het buitengebied, het zogenaamde Super Onrendabele Gebied, konden zelf hier hun water halen.

**Piet Ploegmakers haalt water met dochter Rikie. Emmy Baltussen kijkt toe. Rechts boven de Blaarpeelweg
foto: Sebesteny E.D. 1963**

Sportcomplex: (zie kaart E)

De komst van het Sportpark werd als volgt aangekondigd: Aan de Blaarpeelweg in Rips wordt op zaterdag 25 augustus 1979 een nieuw sportcomplex geopend t.b.v. voetbal en korfbalvereniging Fiducia door burgemeester Martijn. Later hebben ook de handboog en tennisvereniging er hun onderdak gevonden.

Onderstaande is opgetekend uit de toponomie van de Venrayse Peel van Gerard Lemmens waarin ook opvallende vergelijkingen met De Blaarpeel voorkomen.

Blaarkant

Blaarkant- ligt westelijk van Judde op de Brabantse grens, voor het grootste gedeelte noordelijk van de huidige weg naar Rips en Gemert. De naamafleiding is waarschijnlijk ontstaan uit Blaarpeel, dat tegenover Blaarkant, 'n flink stuk in de richting Bakel, in de Bakelse Peel ligt. De Blaarkant was 'n moerassig vengebied met turfstukken, moervennen en plassen. Er groeide veel waterplomp, een waterplant met nogal flinke "bläre" (bladeren) die op het water liggen.

Bijlage 2

Uit de serie: Hoe komen de Ripse straten aan hun naam.

Straat no. 5 : Oude Rips

De Oude Rips loopt vanaf de kruising Oploseweg/Blaarpeelweg/Ripsestraat en kwam destijds uit op de kruising met de huidige Grensweg, die tot 1997 de grens markeerde met de voormalige gemeente Gemert. Momenteel is hier geen toegang meer tot deze weg want rond 1955-1958 is het laatste deel van de weg omgeploegd en landbouwgrond van gemaakt. (zie kaart: F) Dit gebied werd voorheen ook nog "Landgoed De Rips" maar ook Beestenveld genoemd. Op de topografische kaart van 1928 was deze weg voorzien van een rijwielpad met aansluiting richting de Vossenbergring/Gemert. Toen Willem Kerkhof in 1929 gronden kocht van Burgemeester Verkuyl uit Boxmeer werd deze weg in de aankoopakte twee keer vernoemd met de naam **Middelweg**.

Loop van de Jodenpeel. Ook de belangrijke afwateringssloot richting de Peelse Loop langs deze weg had in die tijd blijkbaar een naam : **Loop van Joodenpeel**.

Oudste gebouw.

Het oudste gebouw destijds aan de weg stamt uit 1876 wat aanvankelijk als schaapskooi en later als dubbele woning/boerderij dienst heeft gedaan. Op een plankkaart uit ca 1921 staan hier de namen van de bewoners Thijs op de oudste huisnummering A9 en vd Rakt op A9 (1) Later is dit de dubbele woning waar lang de families Keunen en Wilbers gewoond hebben/ wonen aan de oude Rips 19. (zie kaart:G) De schaapskooi en later woning/boerderij werd aanvankelijk gesticht door H.A.Huijskes, met als eerste pachters de families van der Heyden uit Erp.

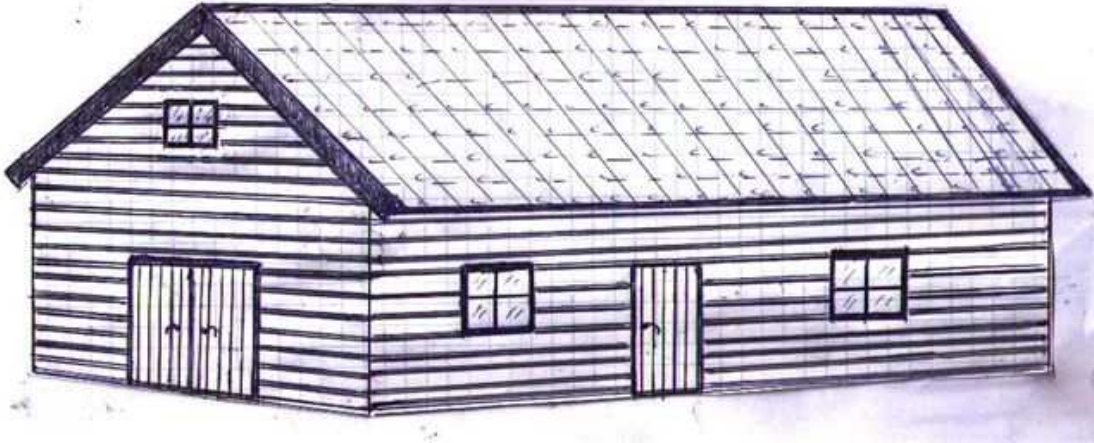
Topografische kaart 1918.

Op de topografische kaart uit 1918 kunnen we duidelijk waarnemen aan de hand van de huizen en de wegenstructuur dat voordat het latere dorp De Rips ontstond, hier dan ook de kom van De Rips lag. We mogen momenteel aannemen dat de naam van deze weg daarom dan ook vanaf 1953 bij de straatnaamgeving, Oude Rips gegeven is.

Ontginningshuizen

Op de topografische kaart uit 1918 staan twee tot onlangs onbekende ontginningshuizen aan deze weg. Het authentieke Ripse ontginningshuis/landhok (zie kaart: H) wat hieronder beschreven is stamt uit de jaren na 1911 tot 1918 . Er stond nog een tweede huis aan de andere zijde van deze weg.(zie kaart: I) Op de topografische kaart van 1918 en 1928 staan ze

beide ingetekend. Dat is nog ruim voor de tijd dat de boerderijen van W.Kerkhof en M.Ypma zijn gebouwd rond 1929. De ontginningshuizen zijn ongetwijfeld gebruikt voor de stalling van de werkpaarden en verdere werktuigen ten tijde van de ontginning van deze landerijen. Ook is er sprake van dat er destijds bewoning is geweest maar hier hebben we momenteel geen bevestiging voor.

Getekend door Bernard Ploegmakers op aanwijzingen van Herman, Sjoerd en Jaap Ypma.

Afmetingen: ca 7 meter breed, 14 meter lang en ca 3 meter hoog.
Wanduitvoering: Gepotdekselde houten wanden
Dak; Blauwe Oud Hollandse pannen met stro poppen er onder

Indeling en Uitvoering:

Het voorste gedeelte was aan de kopse kant voorzien van een ruime deur met een raampje er boven in de kopgevel. Ook de achterzijde was zo uitgevoerd. De langgevel zijde was voorzien van 1 deur en 2 raampjes. Het achterste gedeelte was voorzien van een zolder die gedragen werd door ronde houten stokken van ca 5 cm. die besmeerd waren met leem. De voerbak achter de kleine deur aan de langgevel was hoog uitgevoerd zodat deze blijkbaar enkel werd gebruikt voor paarden. In 1929 bij hun komst naar De Rips bracht Ypma er zijn kippen in onder en later heeft er nog jongvee gelopen. In oktober 1944 waren er Amerikaanse soldaten met kanonnen gelegerd op het veld van Ypma en Drenth om Overloon te beschieten. Omdat het koud was hebben zij veel houten planken van de wanden gehaald om op te stoken. De constructie was verzwakt waardoor het ontginningshuis bij een latere storm omwaaide. Op de topografische kaart van 1955 staat het nog wel afgebeeld. Van het tweede ontginningshuis is bekend dat A. Keunen die als werknemer bij Ypma is dienst was destijds wel het bestaan en de plaats heeft bevestigd aan Herman Ypma. Op de kaart uit 1936 komt het tweede huis niet meer voor en is dit al voorgoed verdwenen uit de Ripse ontginningsgeschiedenis.....

Mil.Top. krt 1928

Verdere opmerkelijke zaken aan deze weg:

Rijkswerkkamp oftewel Chinezenkamp (zie kaart: J)

Rijkswerkkamp De Rips, in de volksmond het 'Chinezenkamp' genaamd, werd gebouwd vanaf eind 1940 en was aanvankelijk bedoeld voor de opvang van werklozen die te werk werden gesteld vanuit de Werkdienst voor de Werkverruiming (niet te verwarren met D.U.W. Dienst uitvoering Werken). Het bestond uit houten gebouwen, zoals woning met grote keuken en bijbehorende berging, grote kantine en 4 stuks woon- slaapbarakken met een 12 tal open latrines. Er konden 192 personen gehuisvest worden. In 1941 we er ca 120 Chinese Bootsmannen in ondergebracht die vanuit de geblokkeerde haven van Rotterdam niet meer konden uitvaren. Zij waren tewerk gesteld in de Ripse bossen en ontginningen in de Peel. Op het eind van de oorlog was het een commandopost en veldhospitaal van de Engelse Land en Luchtmacht. Na de oorlog was het een opleidingskamp voor O.V.W.-ers (oorlogsvrijwilligers). Zij genoten hier basisopleidingen om uitgezonden te worden naar Nederlands Indie. Kortom de bonte stoet van bewoners was nog veel langer. Wilt U meer weten dan kunt u het gehele rapport dat geschreven is door Bernard Ploegmakers en Ruud Wildekamp lezen op de site : www.erfgoedgewiki.nl

Houtwerf van de Heidemij,(zie kaart : J na het Chinezenkamp) was op de plaats van het voormalige kamp hier gevestigd. Hier werden o.a. boompalen gepunt door Lei Joosten.

Hoederpark De Rips, (zie kaart K) was rond 1960 een afgezet gedeelte langs de Oude Rips van ca 2.5 ha waar in speciale kleine zogenaamde kolonie hokjes kippen werden gefokt voor speciale doelen. Er werkten enkele Ripsenaren en er werd zelfs bij geslapen om de dieren te bewaken.

Waterzuivering De Rips (zie kaart: L)

Deze nieuwsbrief kwam tot stand m.m.v.

Bernard Ploegmakers
☎ 0623901706
Herman van den Broek
☎ 0647786645

**Heemkundekring
De Rips i.o.**

✉ bploegmakers@hetnet.nl